

KRANJSKI ZVON

ŽUPNIJSKI LIST ZA KRANJ IN OKOLICO.

Izdaja: mestni župni urad v Kranju.
Izhaja zadnji teden v mesecu.

L. 1936. Št. 1.

Posamezna štev. 1 Din.

Novo leto — polno milosti in božjega blagoslova
— zdravo in polno srčne zadovoljnosti — naj podeli
Bog Dobrote vsem župljanom!

Kam pojdemo?

Jezus se je po čudežni pomnožitvi kruha umaknil pred množico v Kafarnaum. Ko je v puščavi nasilit petično pet tisoč mož s petimi ječmenovimi kruhi in dvema ribama, so ga hotele množice napraviti za svojega kralja, da bi jih vedno oskrboval s kruhom, da bi bili tako pod Jezusovim vladarstvom prosti vsakdanje skrbi za kruh. A Gospod se jim je umaknil v Kafarnaum. Množica pa je šla za njim, željna telesnega kruha, ker so jedli in bili nasičeni. Gospod pa jim je rekel: „Ne delajte za jed, ki mine, ampak za jed, ki ostane za večno življenje in ki vam jo bo dal Sin človekov . . . Jaz sem kruh življenja. To je kruh, ki prihaja iz nebes, da kdor od njega je, ne umrje. Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes. Če kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj. Kruh pa, ki ga bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta . . . Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.“

Množica pa, ki je bila polna materializma, le tostranskih želja po kruhu in uživanju, je začela godrnjati nad njegovimi besedami. Pohujševali so se nad tem, da je Gospod rekel, da je prišel iz nebes in da bo treba jesti njegovo meso in piti njegovo kri, kdor bo hotel v večno življenje. In mnogi, ki so bili do takrat njegovi učenci, so godrnjaje odšli od njega. Ostali pa so apostoli in so žalostno zrli na množico, ki je odhajala v neveri. Pa se je Gospod obrnil do njih rekoč: „Ali hočete oditi tudi vi?“ Pa mu je Peter odgovoril v imenu vseh: „Gospod h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš in mi verujemo, da si ti Kristus, Sin božji.“

Peter je pač mislil, da so vsi apostoli polni vere kakor on sam, pa je bil med njimi že eden, ki ga je pohlep po denarju, posvetnost, materializem odtrgal od Gospoda, da je izgubil vero. Ko bi bil Juda Iškarijot značajen, bi bil pač takrat odšel z nevernimi Judi, pa je še ostal in Gospod je rekel: „Ali vas nisem izbral dvanajst? In vendor je eden izmed vas hudič . . .“

Ta prizor v Kafarnaumu se ponavlja v vsej sestovni zgodovini od Kristusa do danes!

In posebno danes!

Imamo v svoji sredi že popolne brezverce. Marksizem v obeh oblikah kot socialna demokracija in kot komunizem javno propagira odpad od Boga, od vere v Jezusa Kristusa, Sina božjega.

Nevera in odpad od Boga je bil svoj čas znan pojav le med takozvanimi „boljšimi krogi“, med premožnimi, ki jim je uživanje dobrin tega sveta zastrlo pogled kvišku, k Bogu. Antikrist je žel uspehe predvsem med bogatini, katerim je bil vzor oni svetopisemski bogatin, ki je v uživanju popolnoma pozabil na Boga, vero, ljubezen in pravico. Kako redki so bili in so še danes v cerkvi in pri izvrševanju verskih dolžnosti takozvani „kapitalisti“, premožni ljudje? Mamon je pač nevaren malik, ki mnoge odtrga od živega Boga!

Pa to je bilo nekdaj!

Danes smatra hudič, da je med bogatimi že dosegel, kar je mogel! Sedaj je treba pridobiti tudi še proletariat! Še malemu človeku je treba izruvati vero iz duše. In tako se hudič v sedanji dobi zelo rad obleče v obleko proletarca, pa pridiguje po vseh deželah sveta svoj evangelij: „Mi hočemo na tem svetu nebesa! Nebesa prepričamo angelcem in vrabcem! Katoliška cerkev ščiti kapitalizem, ona je kriva, da je proletar rec izžeman, ona ščiti kapitalistični gospodarski red.“ Tako in podobno pridigajo po tovarniških delavnicah, po pisarnah, po javnih zborovanjih apostoli marksizma. Kjer je v narodu še vera v Kristusa, tam slikajo Kristusa kot revolucionarja, kot pravega komunista, katerega nauk so pokvarili njegovi duhovniki in sedaj uče pravo krščanstvo le marksisti. Kjer pa kaže komunizem odkrit obraz, tam pa slika v najgrših bogokletnih slikah Jezusa kot kapitalista, ki izroča v izžemanje človeški rod.

In kje žanje ta brezbožna protiverska propaganda največ svojih uspehov? Tam, kjer je v duše prodrl materializem!

Judje so bili ob prihodu Kristusa po večini preponjeni z materialističnim duhom. Po svojih svetnih željah so pokvarili celo idejo o mesijanskem kraljestvu. Sanjali so le o tem, kako jim bo Kristus podvrgel ves svet, kako bodo iz vseh delov sveta vlačili bogastvo v Judejo, ki bo središče svetovnega kraljestva Kristusa, Kralja. Zato pa nemo in začudeno gledajo, ko jim Jezus govori o duhovnem kraljestvu, ko jim

pridiguje: Blagor ubogim, zatiranim, lačnim pravice, preganjanim radi božjega kraljestva . . . Oni so si ustvarili sliko o bodočem Kralju, ki prihaja mogočen in osvaja ves svet, za to ne sprejmejo ponižnega Sina tesarja, ki prihaja na oslici, kot kralj miru. Ta materialistični duh, ki je iskal le kruha in denarja, ni mogel umeti velike skrivnosti o Telesu in Krvi Gospodovi, o duhovni jedi, ki nas združuje z Bogom. Mrmrali so, govorili so: „Trd je ta govor, trda je ta beseda, kdo jo more poslušati.“

In da Antikrist danes odtrga množice od Kristusa, jih najprej navdaja z duhom materializma, da iščejo le in najprej dobrin tega sveta, kruha, denarja in užitka. Ko je človek na to navezna, pa ne bo več umel evangelijsa, pa bo tudi on šel proč od Eucharističnega Kralja. In tako se ponavlja prizor v Kafarnamu, da se ločijo množice od Gospoda, ker je z materializmom zastrupljeno njih srce.

Ni ga bolj žalostnega pojava, kakor je ta, da revni in zapuščeni, izmučeni in sestradi, zaslepljeni od sveta in Mamona zapuščajo Kristusa, ki je vir tolažbe, miru in sreče. Edino zatočišče, ki jerevežu še ostalo, vsaj Bog in upanje na večno srečo, še to so mu iztrgali iz duše, da ga napravijo popolnoma nesrečnega!

Ali hočete tudi vi od mene?

To vprašanje tudi danes vsem nam sodobnikom postavlja Kristus. Ali hočete tudi vi od mene, posebno vi, katere najbolj ljubim, katerim sem postal enak: delavec, reven, da nisem imel, kamor bi položil svojo glavo, ali hočete tudi vi od mene . . . ?

Vsaj vi, ki vam ni dano ne bogastvo ne slava, vsaj vi se ne dajte begati od praznega videza Mamona. Ponujajo vam nebesa na tem svetu, pa vam kradejo mir, srečo srca in tolažbo na tem svetu, kradejo vam tudi pravico do sreče, ki vam je pripravljena od nebeškega Očeta. Če gredo oni od njega, ki imajo v obilju dobrin tega sveta, so pač na tem svetu nekaj užili; ampak, da vam, ki nimate nič tostranskih dobrin, da vam kradejo večno srečo, to je največji zločin.

Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš! Mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Sin božji!

Ohranimo to vero apostola Petra v težkih časih in ne dajmo si iztrgati iz duš najdražjega bisera, sreče srca, večnega zaklada, ki je več vreden kot vse bogastvo tega sveta.

Vincencijeva družba v Kranju.

V začetku oktobra so članice odbora Vincencijeve družbe pobirale po okoliških vaseh, ki spadajo v župnijo Kranj živila in so nabrale:

- 1) v Čirčičah 3 vreče krompirja, 16 l pšena, 7 l ješprenja.
- 2) na Hujah in Klancu $3\frac{1}{2}$ vreče krompirja, 5 l ajdove moke.
- 3) v Struževem 3 vreče krompirja.
- 4) na Primskovem in Gorenjah, 149 Din, 6 vreč krompirja, 10 l ješprenja, 11 kg riža, 2 zeljniati glavi.

Takoj prve dni novembra pa se je pričelo s pobiranjem prostovoljnih prispevkov za letošnje glavno obdarovanje, ki se je vršilo na sv. Miklavža dan v Ljudskem domu v Kranju.

V mestu smo našli veliko blagih dobrotnikov. Skupno se je nabralo 3.384 Din, 20 triko-jopic in kapič, 266 metrov raznega blaga, 2 para čevljev, usnja za več podplatov, 230 kg bele moke, 6 parov nogavic, raznih živil in peciva v približni vrednosti 200.— Din.

Lep je bil odziv tudi nekaterih tvrdk izven Kranja, ki so nam poslale 589 Din ter raznih živil v vrednosti 625.— Din.

Za ves prejeti denar smo kupili naslednje:

9250 kg bukovih drv za	1.316.— Din
63 kg sladkorja za	817.— Din
70 kg slanine za	888.— Din
72 kg bele moke za	225.— Din
trikotaže za	277.— Din
deške oblekce za	442.— Din
27 parov copatk za	529.— Din
26 parov čevljev za	1.569.— Din
221 m raznega blaga za	1.977.— Din
3 kg volne za	210.— Din
živilje	359.— Din
razno	84.— Din

Skupaj 8.703.— Din

Obdarovanih je bilo za sv. Miklavža: 51 družin z drvmi, 115 družin z živili, 150 oseb z oblačili, 11 oseb s čevlji, poleg sirot v Marijanšču, ki so prejele: 16 parov čevljev, 27 parov copatk, 90 m barhenta ter 3 kg volne za tople nogavičke.

Vsakemu dobrotniku posebej ki nam je pripomogel do tako lepega sv. Miklavža v imenu vseh obdarovanih, iskren Bog plačaj!

Statistika

V letu 1935. je bilo v kranjski župniji rojenih 142 otrok, od teh 12 nezakonsko, eden je bil pozakonjen.

Od 142 otrok je bilo rojenih v mestu le 48, v okoliških vaseh pa 94! V mestu pride na en tisoč prebivalcev približno 12 rojstev, v okoliških vaseh v župniji pa na en tisoč prebivalcev 47 rojstev, če računamo, da steje mestni del župnije cā 4000 prebivalcev, okoliški del pa cā 2000 ljudi.

Umrlo je v župniji l. 1935. 54 oseb, med temi 7 neprevideno.

Posebno bogato, naravnost rekordno je bilo lansko leto na oklicih in porokah! V celem letu sta bila samo dva torka, ko ni bilo ženinov v župni pisarni! Oklicanih je bilo 115 parov, poročenih 86 parov, in sicer 71 parov v domači župniji, 15 parov pa je šlo k poroki drugam. Med 86 ženini je bilo le 6 posestnikov, sicer pa ogromna večina delavcev in nekaj uradnikov oziroma inteligenrov.

Obhajil je bilo:

v župni cerkvi	69.000
v Marijanišču	11.458
v gimnazijski kapeli	1.357
na Primskovem	4.371
Skupaj	86.186

Na vsakega prebivalca v župniji pride nad 14 obhajil na leto.

Ženini in neveste

Pouk za ženine in neveste je le ob torkih in sicer ob 5. uri pop. Če je v torek praznik, odpade tisti dan pouk za zaročence.

Zaročenci morajo prinesi s seboj, če niso rojeni v kranjski župniji: rojstni list in samski list, vdovci mesto samskega lista mrljški list umrlega zakonskega druga.

Oni, ki so rojeni v kranjski župniji, ne potrebujejo ne rojstnega in ne samskega lista. Če je pri vdovih umrl zakonski drug v domači župniji, ni treba mrljškega lista.

Vse zaročence prosim, da prihajajo v zakonskih zadevah le ob torkih in sicer ob 5. uri popoldne. Z vsakim ženinom in nevesto je treba napraviti zapisnik s potrebnimi podatki. Če ima kdo kak vzrok, more priti na zapisnik kak drug dan ob uradnih urah dopoldan v župno pisarno, k pouku pa naj pride vsak le ob torkih ob 5. pop. Pripominjam, da se dan pred božičem in pa veliki teden nikakor ne vrši pouk za zakon. Žal se dobe slučaji, ko imajo zaročenci več let znanja, pa bo prišel v župno pisarno ravno na sveti večer ali pa na veliki teden!

Če stanuje ženin v domači župniji, nevesta pa v drugi župniji, gresta vsak k svojemu župniku na zapisnik in opravita vsak pri svojemu župniku pouk za zakon. Poroka je navadno v oni župniji, kjer stanuje nevesta, možna je pa tudi v župniji ženina. Če stanuje nevesta v drugi župniji, mora prinesi k poroki ženin oklicni list od svojega župnika.

Župnija Kranj

Oznanila za januar.

1. **Praznik obrezovanja Gospodovega ali novo leto**, ob 6. sv. maša z enim in ob 10.30 peti sv. maša z dvema blagoslovoma. Pop. ob pol treh pete litanije M. B. Po 6. sv. maši vesoljna odveza za III. red.

3. **Prvi petek v mesecu**, ob 6. sv. maša pred izpostavljenim Najsvetejšim.

5. **Nedelja imena Jezusovega**, prva nedelja v mesecu, ob 6. sv. maša pred izpostavljenim sv. R. T., pri 6. sv. maši mesečno sv. obhajilo za moške. Pop. ob pol treh ura molitve iz nove knjižice, pete litanije presv. Sreca Jezusovega.

Na nedeljo imena Jezusovega in vso osmino se morejo prejeti pop. odpustki, ki se morejo nakloniti tudi dušam v vicah. Pogoj: Prejem sv. zakramentov,

Zelnikar Jožef, polzemljak, Predoslje 19 in Grašič Francka, delavka, Sp. Tenetišče 4, poročena 24. nov. navzočnost pri. sv. maši, molitev v papežev namen.

6. **Razglašenje Gospodovo**, sv. Trije Kralji, ob 6. sv. maša z enim, ob 10.30 slovesna sv. maša z dvema blagoslovoma. Pop. ob pol treh pete litanije M. B.

Darovanje za župno cerkev na praznik sv. Treh Kraljev je pri vseh opravilih dopoldan in pop. Darovanje zelo priporočamo.

9. **Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije**, ob 9. slovesna sv. maša z običajnimi molitvami.

12. I. ned. po razgl. G., praznik sv. Družine, služba božja po navadi. Popoldan po litanijah je velikonočni pouk za žene iz vse župnije. Velikonočnega pouka naj se udeleže vse žene iz vse župnije.

Od 18. do 25. jan. se ob delavnikih po sv. maši in ob nedeljah pa po litanijah moli molitev za zedinjenje vseh kristjanov s katoliško cerkvijo.

19. II. ned. po razgl. G., po osmi sv. maši v dvorani Ljudskega doma velikonočni pouk za fante iz mesta, Klanca, Huj, Rupe in Čirčič. Vsi fantje naj se udeleže velikonočnega pouka.

20. Sv. Fabijan in Sebastijan ob 8. sv. maša na Pungratu ob 7. soseskina v Čirčičah. Ob 8. odpade v župni cerkevi sv. maša.

26. III. ned. po razgl. G., služba božja po navadi, po osmi sv. maši v dvorani Ljudskega doma velikonočni pouk za može iz vse župnije razen iz Gorenj in Primskovega.

Velikonočni pouk za posamezne stanove je zelo važen, prosim da se ga po stanovih udeleži vsa župnija!

Poročeni pari.

Štirn Alojzij, vodnik kr. mornarice, Tivat in Hanzlowsky Cvetana, zobna tehničarka, Kranj, poročena 12. oktobra.

Bertoncelj Rajmund, delavec, Klanec 54 in Mežnar Rozalija, delavka, Kranj, Trubarjev trg 9, poročena 13. oktobra.

Markun Mihael, delavec, Javornik 55 in Pikš Marija, delavka, Kranj, Stara cesta 2, poročena 20. okt.

Pečar Anton, delavec, Primskovo 85 in Štular Ivana, delavka, Primskovo 120, poročena 20. oktobra.

Umbreht Martin, slikarski pomočnik, Kranj, Menningerjev trg 7 in Mejač Veronika, delavka, Primskovo št. 171, poročena 20. okt.

Merše Franc, delavec, Zapoge 37 in Martinčič Antonija, šivilja, Klanec 44, poročena 3. novembra.

Semen Franc, kolarski pomočnik, Kranj, Tavčarjeva ulica št. 16 in Lah Ana, kuharica, Cerkvena ulica 6, poročena v Artičah 4. novembra.

Košnik Anton, delavec, Primskovo 49 in Gašperlin Pavla, delavka Šenčur, poročena 3. novembra.

Vidmar Matevž, delavec, Prebačovo št. 4. in Ajdovec Antonija, delavka, Huje 31, poročena 10. novembra

Prijatelj Alojzij, kovač, Kranj, Kosovska 18 in Engelman Antonija, zasebnica, Kraj Savski breg 29, poročena 17. novembra.

Erce Janez, pečar, Javornik 181 in Hočevar Ivana, delavka, Čirčiče, poročena 24. novembra.

Bevk Matevž, autoprevoznik, Kranj, Savski breg 15 in **Poljane Marija** pos. hči, Kranj, Cerkvena ul. 5, poročena v Ljubljani 25. novembra.

Zabret Janez, posestnik, Bobovk in Kuralt Pavla, zasebnica, Kranj, Jezerska cesta 22, poročena na Brezjah 1. decembra.

Mrkalj Milan, sreski pristav, Sinj in Valenčič Anuša, dipl. filozofka, Kranj, Prešernova 9, poročena 14. decembra.

Kolman Ivan, klepar, Klanec 38 in Rode Marija, Klanec 50, poročena 15. decembra.

Cegnar Kazimir, elektromonter, Kranj Cojzova 3 in **Debelak Marija**, delavka, Kranj Prešernova 8, poročena 22. decembra.

Osojnik Štefan brivski mojster, Primskovo št. 155 in **Türha Helena**, frizerka, Primskovo 155, poročena 8. novembra.

Pušar Franc, delavec, Primskovo 147 in **Rozalija**, delavka, Primskovo 107, poročena 10. nov.

Faladori Dominik, delavec, Kosovska 39 in **Popešlar Štefanija**, delavka, Kranj, Zlato Polje 7, poročena 10. novembra.

Kržišnik Julij, hišar, Stražišče 242 in **Rozman Angela**, tkalka, Huje, poročena 29. decembra.

Iglič Tomaž, inženir, Ugljenik pri Bjelini in **Váťacha Božena** Kranj, Gasilski trg 4, poročena 29. dec.

Stare Vinko, delavec, Primskovo 54 in **Knez Marija**, Primskovo 88 poročena, 29. decembra.

Birtič Josip, priv. uradnik, Kranj, Kopališka 5 in **Glaser Danica**, Kranj, Kopališka 5, poročena 29. decembra.

Župnija Šmartin pri Kranju

Oznanila za januar.

1. **Novo leto**, zjutraj in ob 9. služba božja z blagoslovom. Ob 2. pop. pete litanije M. B.

3. **Prvi petek v mesecu**, sv. maša pred altarjem Srca Jezusovega.

5. **Sv. Ime Jez.**, božja služba z blagoslovom. Pop. litanije Imena J. Ta dan in svo osmino popolni odpustki.

6. **Razglašenje Gospodovo**, obakrat služba božja z blagoslovom. Pop. ob 2. pete litanije M. B.

12. I. ned. po razgl. **G. Praznik sv. Družine**, božja služba zjutraj po navadi ob 9. uri z blagoslovom. Ta dan popolni odpustki za red bratovščine sv. Družine.

17. **Sv. Anton puščavnik**, ob 8. sv. maša v Stražišču.

19. II. ned. po razgl. **G.**, božja služba po navadi.

Od 18. do 25. januarja po maši molitev za združenje krščanskih narodov s katoliško cerkvijo.

25. **Spreobrnjenje sv. Pavla**.

26. III. ned. po razgl. **G.**, božja služba po navadi.

Kronika.

V letu 1935 je bilo v župniji Šmartin:

Rojenih doma 116, v bolnici v Ljubljani 11 otrok, skupaj 127 otrok.

Umrlih 34 — odraslih 24, otrok 10.

Oklicanih 76, poročenih 61 parov.

Umrla v mesecu decembru.

Dne 30. **Antonija Bajželj**, samska sitarica starata 76 let, umrla v Stražišču št. 43.

Razno

Huje. Radi cerkovnikove službe na Hujah je precej nepotrebnih govoric in razburjanja. Ker se soseška ni mogla sporazumeti glede plačevanje cerkovnika, je bil začasno nastavljen sedanji cerkovnik. Kadar se bo soseška zedinila glede plače cerkovniku in kadar bodo dohodki cerkovnikovi tako urejeni da bo plača za stalno določena in ne bo treba vsako leto sproti sklicevati raznih neuspešnih sej, takrat se bo služba razpisala in bo lahko soseška določila za cerkovnika osebo krščanskega prepričanja in življenja, ki jo bo potrdil župnik.

Rupa. Za cerkvenega ključarja podružne cerkve na Rupi je imenovan Urbanc Janez, posestnik na Rupi št. 9, ki prevzame službo po umrlem cerkvenem ključarju Juriju Šorliju.

Na god sv. Lucije je bil na Rupi sklican sestanek vseh vaščanov, da bi se dogovorili, kako popraviti cerkveni zvonik pri podružnici na Rupi. Sestanka se je udeležilo tako malo vaščanov, da se ni moglo kaj sklepati. Pri tej priliki so navzoči omenjali, da bi moral dobiti cerkovnik **na Rupi od vseh pogrebov** enako plačilo za zvonjenje. Povdarjalo se je, da mora na Rupi cerkovnik najemati **za mrlisko zvonjenje**, ker je težko zvoniti z vsemi zvonovi. Poleg tega zahtevajo mrličevi sorodniki, da toliko **časa zvoni**, kolikor časa leži mrlič v hiši. Župnik je temu ugovarjal, da bi vsi enako plačevali, ker revni pač **ne zmorejo** toliko, kakor posestniki, pa se je nasproti ugotovljalo da zahtevajo vsi, da se jim vsem enako zvoni, naj pa tudi enako plačajo. Tako se je sklenilo, da bodo v bodoče plačevali vsi enako takso za zvonjenje, če žele, da se zvoni mrliču z vsemi zvonovi. Dosedaj se je računalo za zvonjenje pri podružnici pri velikem pogrebu Din 100 pri srednjem pogrebu Din 40, pri malem pa Din 25. Odsedaj se bo vsem, ki žele da se jim zvoni z vsemi zvonovi, enako računalo in sicer Din 100 od mrličev. Ker je pa župniku težko poslušati prošnje za znižanje takse, bo v bodoče takso od pogreba na Rupi za cerkovnik pobiral sam cerkovnik. On lahko zahteva plačilo naprej. Če kdo ne more plačati Din 100, se mu bo pa zvonilo le z dvema zvonovoma in sicer le trirat, kakor je navada drugod.

Primskovo. Cerkveni ključar **Rogelj Ivan** se je odpovedal svoji službi, ki jo je skrbno opravljal od I. 1929. dalje. Na njegovo mesto je imenovan **Janez Grašič**, posestnik na Primskovem št. 27. — Za božič je dobila podružna cerkev na Primskovem nove jaslice, pri katerih je izvršil slikarska dela g. prof. Punčgartnik. Lani so bila napravljena tudi nova vrata pri zakristiji, pokromana je bila svetiljka za večno luč in napravljen nov plašček za ciborij. Vsa ta dela je plaćala družina g. Franca Grudna, trg. na Primskovem, ki je svoj čas oskrbel tudi stare jaslice, ki so šle sedaj v „pokoj“. Bog povrni!